

A CLARK ÁDÁM-ÉLETMŰDÍJRÓL

Adam Clark 1811-ben Edinborough-ban, született, Angliában gyakorlatot szerzett mérnök 1834-ben megismerkedett gróf Széchenyi Istvánnal, aki a Duna-szabályozáshoz szükséges gépek beszerzése miatt utazott Londonba. A magyarországi reformjainak megvalósításán dolgozó főúr az ifjú mérnököt hazánkba hívta. Néhány kisebb magyarországi feladat sikeres végrehajtása után Clark visszautazott Angliába, azonban pár év múlva, 1839-ben ismét Magyarországra érkezett, immáron mint a Lánchíd tervezésével és a hídépítés irányításával megbízott névrokona, William Tierney Clark helyettese.

Az építkezés időszakában gróf Széchenyi István 1847-ben az Országos Közlekedési Bizottsághoz műszaki tanácsadónak nevezte ki, majd 1848-ban a Kossuth Lajos által „legnagyobb magyar”-nak nevezett gróf az általa vezetett közlekedési és közmunkaügyi minisztérium műszaki tanácsosának hívta meg. Mint az első független magyar kormány közlekedésért is felelős minisztériumi tisztségviselőjét *méltán nevezhetjük Clark Ádámot az első magyar főhidásznak.*

A Lánchíd sikeres átadása után Clark Ádám rövid időt Angliában, Németországban, majd Ausztriában töltött, többnyire hídépítési munkák irányításával. 1851-ben felkérést kapott a budai Váralagút kiviteli terveinek elkészítésére és a kivitelezési munkák irányítására. Az akkor már európai hírvé, nagy szaktudású, kitűnő mérnök a felkérést elfogadta, hazánkban telepedett le. Feleségétől, az akkori budai várkapitány lányától három gyermeke született. 1866-ban bekövetkezett korai halála ellenére életműve, makulátlan emberi magtartása, kiemelkedő szakmai jártassága és sikerei, a magyar-európai kapcsolatrendszer fejlesztése, a korszerű hídépítési és gépészeti technológiák hazai elterjesztése terén kifejtett munkássága alapján méltó és követendő példát állított a jövő nemzedék hídépítő szakemberei elé.

A 2015-ben Dobosi Tivadar javaslatára alapított Clark Ádám-Életműdíj szakmai kitüntetést alkalmanként egy hazai és egy az Európai Unió tagországában élő és több évtizede sikeresen dolgozó szakember kaphatja meg, öt fős szakmai kuratórium döntése alapján.

A kratórium tagjai:

- Sitku László, a Hidászokért Egyesületet;
- Dr. Dunai László, a Közlekedéstudományi Egyesületet;

- Dr. Dalmy Dénes, a Magyar Mérnöki Kamarát;
- Hesz Gábor, a Magyar Közút Nzrt-t;
- Kolozsi Gyula, a Magyar Út- és Vasúti Társaságot képviseli.

A kitüntetés legfeljebb évenként egy alkalommal kerül odaítélésre és valamely nagyobb szakmai eseménnyel alkalmával átadásra.

A Clark Ádám Életműdíj szakmai kitüntetést az az élő szakember kaphatja meg, aki mindenben megfelel az alábbi feltételeknek:

- legalább 40 év eredményes szakmai tevékenység, a közúthálózat hídjainak tervezése, építése, fenntartása és/vagy igazgatása terén;
- kiemelkedően eredményes munkálkodás a hazai és/vagy európai hídépítési és fenntartási gyakorlat műszaki színvonalának fejlesztésében, az egységes európai gyakorlat megteremtésére irányuló törekvésekben;
- példamutatóan kiemelkedő szellemi irányító és műszaki teljesítmény a helyi, regionális és európai közegben a hídépítés szakmai munkájának az egyetemes útgyi, ezzel együtt társadalmi közegbe integrálásában, ismereteinek továbbadásában.

2019-ben a külföldi díjazott Michel Virlogeux, világszerte jól ismert francia hídkonstruktor, aki több alkalommal járt hazánkban, előadásokat tartott, szakértői véleményeivel segítette a tervezési munkákat Duna és Tisza hidak esetében, illetve részt vett a budapesti új Duna-híd nemzetközi tervpályázatának elbírálási munkáiban. Virlogeux úr a díjat szeptember közepén vette át a MAUT 25 nemzetközi szimpóziumon.

A 2019. évi magyar díjat két neves egyetemi oktató kapta. A díjat dr. Rubovszky András, a Széchenyi Társaság elnöke és Sitku László, a Hidászokért Egyesület elnöke adta át, a 170 éves Széchenyi Lánchíd tiszteletére rendezett szimpóziumon, 2019. november 20-án. A díjazottak laudációját dr. Farkas György, professzor emeritus és dr. Balázs L. György, egyetemi tanár mondta el.

A következő oldalakon bemutatott előadások a díj átadása során hangzottak el a BME dísztermében.

Kolozsi Gyula

Dr. Orosz Árpád és dr. Tassi Géza a Clark Ádám Életműdíj átadásán Fotó: Gyukics Péter

